

Streszczenie

Temat: Determinanty dostępności wybranych świadczeń okulistycznych i optycznych w Polsce.

mgr Magda Żurawska-Grygier

Celem niniejszej pracy było:

1. Ustalenie, czy dostęp do świadczeń z zakresu ochrony narządu wzroku jest wystarczający i zrównoważony oraz wyznaczenie determinantów dostępności wybranych świadczeń okulistycznych i optycznych w Polsce.
2. Ocenienie wyznaczonych czynników wpływających na dostęp do opieki zdrowotnej z zakresu ochrony narządu wzroku wśród użytkowników okularów korekcyjnych, soczewek kontaktowych, pacjentów po zabiegu usunięcia zaćmy, po laserowej korekcji wzroku oraz ocena (obiektywna i subiektywna) jakości funkcjonowania ich układu wzrokowego.
3. Ustalenie, czy potrzebne są zmiany organizacyjne, finansowe i prawne w systemie ochrony zdrowia w zakresie dostępu świadczeń okulistycznych i optycznych w Polsce.

Badaniem objęto grupę 614 pacjentów gabinetów okulistycznych i optometrycznych w województwie wielkopolskim, lubuskim, kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim. W całej grupie badanej przeprowadzono dwa badania ankietowe: autorską ankietę oceniającą dostęp do świadczeń okulistycznych i optycznych w Polsce oraz standaryzowane narzędzie – kwestionariusz oceniający funkcjonowanie wzrokowe (VQF). Ponadto, wszyscy badani mieli przeprowadzone badanie refrakcji, podczas którego sprawdzono ostrość wzroku do dali i bliży bez korekcji, w noszonej korekcji i w nowo dobranej korekcji.

Wnioski: 1. Dostęp do świadczeń okulistycznych i optycznych nie jest wystarczający i równy. Główne determinanty dostępności do wyżej wymienionych świadczeń to: sposób organizacji i udzielania świadczeń, wysokość finansowania świadczeń przez publicznego płatnika oraz akceptowalność kosztowa świadczeń spoza koszyka świadczeń gwarantowanych i unormowanie prawne opieki okulistycznej, optometrycznej i optycznej.

2. Najważniejsze czynniki determinujące dostęp do świadczeń z zakresu ochrony narządu wzroku to: długi czas oczekiwania na wizytę u lekarza okulisty oraz na zabieg usunięcia zaćmy, niedostateczny stan wiedzy na temat możliwości stosowania różnego typu soczewek w leczeniu zaćmy oraz zasad i wysokości refundacji przez NFZ pomocy wzrokowych, niewystarczające nakłady finansowe na leczenie zaćmy, brak regulacji zawodu optometrysty, który powszechnie już zajmuje się opieką nad układem wzrokowym oraz brak regulacji w dostępie do wyrobów medycznych (soczewek kontaktowych), brak regularnych badań wzroku. Ostrość widzenia ma bezpośredni wpływ na jakość życia. Wyższą jakością życia i widzenia oraz lepszym codziennym funkcjonowaniem wyznaczają się osoby młodsze, z lepszą sytuacją materialną, systematycznie badające wzrok przez optometrystę i osoby, którym pracodawca finansuje okulary. Zdecydowanie gorszą jakość życia posiadają osoby, które długo oczekiwały na przyjęcie do szpitala w celu usunięcia zaćmy.

3. Wyniki przeprowadzonego badania wskazują na konieczność przygotowania i wdrożenia zmian organizacyjnych, prawnych i finansowych w opiece zdrowotnej w celu poprawy dostępności świadczeń okulistycznych, optycznych i optometrycznych w Polsce.

28.07.23 *Magda Żurawska - Grygier*

data i podpis